

Nederlandse Gemeenten
T.a.v. de Gemeentesecretaris

Eindhoven, 10 november 2018

Betreft: Preventief en oplossingsgericht werken aan verbetering Jeugdbeleid Gemeenten – kostenverlagend én kinderen zijn geholpen!

Geachte Gemeentesecretaris,

Jeugdinspectie stelt steeds meer Gemeenten in Nederland onder verscherpt toezicht in de uitvoering van hun jeugdbeleid. Alle Gemeenten worden daar naast geconfronteerd met toenemende druk op het gemeentebudget door meer aanvragen voor Jeugdhulp en Gezinstrajecten. De dagelijkse praktijk van kinderen en ouders wijst uit dat een groot aantal kinderen ondanks de toenemende inzet van hulp niet geholpen zijn en juist toenemend ernstige problemen ontwikkelen.

De correlatie wordt momenteel onderzocht binnen ons samenwerkingsverband met de VU-Amsterdam, Expertise Jeugdbeleid, Zinvol Organiseren en Neutraal Ouderschap met de positie en de problematiek van het kind als primair uitgangspunt. Het Expertise en Studiecentrum Vroeg Signalering Neutraal Ouderschap B.V. is onlangs opgericht ten behoeve van kennisoverdracht.

Gemeenten zijn geneigd zich te wenden tot het Rijk voor extra financiering, terwijl met extra financiering de *oorzaak* van deze toenemende stroom aan hulpvragen nooit wordt weggenomen als dit niet gepaard gaat met inhoudelijke verbeteringen.

Objectivering van de problematiek

Wat in Nederland aan de hand van de feiten kan worden waargenomen is dat het aantal complexe scheidingen in Nederland toeneemt, een groot aantal hulpvragen voor Jeugdhulp en Gezinstrajecten bij Gemeenten gerelateerd zijn aan scheiding, er op het Rijk toenemend druk ligt op de financiering van rechtsbijstand in verband met lang durende juridische scheidingsprocedures en dus ook op het juridisch stelsel. Uit 12 jaar intensieve begeleiding van honderden ouders en kinderen in scheiding en na onderzoek van talrijke cases in de praktijk kan vanuit neutraal objectief standpunt tevens het volgende worden geconcludeerd:

Het beleid en de aanpak van de uitvoerende instanties die verantwoordelijk zijn voor de hulpverlening en bescherming van kinderen na scheiding, zo ook de uitvoering van Veilig Thuis, Jeugdzorg en Kinderbescherming zijn uitsluitend gebaseerd op Wetboek 1 Artikel 247 1^e lid: *Het ouderlijk gezag omvat de plicht en het recht van de ouder zijn minderjarig kind te verzorgen en op te voeden.*

Zodra er sprake is of is geweest van scheiding wordt de problematiek van het kind gedefinieerd als een loyaliteitsprobleem door conflict tussen zijn of haar beide ouders, ongeacht de inhoudelijke problematiek van het kind. In het hele scheidingsproces wordt de visie het Kind in de Knel door strijd ouders in de aanpak gehandhaafd Met deze visie wordt aangenomen dat het kind door de

professional moet worden beschermd, omdat deze het belang van het Kind in de Knel wel ziet en beide ouders niet. De aanpak is er vervolgens uitsluitend op gericht om ouders met toenemende drang en dwang er steeds opnieuw toe aan te zetten hun gezamenlijke strijd op te lossen. En alhoewel het kind voor een gezonde ontwikkeling principieel zelf eigenaar moet kunnen zijn van zijn eigen probleem en regie nodig heeft over zijn eigen informatie (met name bij psychisch misbruik!) wordt in de aanpak het probleem van het kind en zijn informatie ingezet om de ouders te bewegen tot overeenstemming te komen. Ontwikkelt het kind problemen of nemen deze in ernst toe dan ligt de oorzaak daarvan weer in de strijd tussen beide ouders en zal de druk op ouders opnieuw toenemen, eventueel onder dreiging van een UHP. Professionals, verantwoordelijk voor de veiligheid en de bescherming van kinderen verwijzen deze verantwoordelijkheid altijd terug naar beide ouders en de ouders blijven dus volledig afhankelijk van elkaar en in deze paradox tot elkaar veroordeeld. Aangenomen wordt dat hulpverlening aan kinderen pas zinvol is als ouders hun strijd hebben opgelost. In lange scheidingsprocedures wordt een beroep gedaan op financiering.

Aanbevelingen Preventie met Vroeg Signalering en keuze voor aanvullend beleid en aanpak op basis van Methodiek Neutraal Ouderschap.

Met name als er sprake is van **huiselijk geweld, psychische of fysieke kindermishandeling en partnergeweld** voldoet deze aanpak niet. Sterker nog, dan geeft deze aanpak **voeding aan misbruik en bevordert de aanpak de complexiteit van scheiding en ouderverstoting**. In Nederland wordt hard gewerkt aan het verbeteren van de kwaliteit van het Jeugdstelsel en de inhoudelijke deskundigheid van professionals, maar zo lang de visie en het uitgangspunt op de positie van het kind en zijn problematiek gehandhaafd blijft, worden een groot aantal kinderen en ouders niet geholpen.

Wetboek 1 Art 247 2e lid: Onder verzorging en opvoeding worden mede verstaan de zorg en de verantwoordelijkheid voor het geestelijk en lichamelijk welzijn en de veiligheid van het kind, alsmede het bevorderen van de ontwikkeling van zijn persoonlijkheid. In de verzorging en opvoeding van het kind passen de ouders geen geestelijk of lichamelijk geweld of enig ander vernederende behandeling toe.

Psychisch misbruik kenmerkt zich door misbruik van de loyaliteit van het kind, het ontvreemden van het kind aan de eigen persoonlijkheid, vrije wil en mening met het doel het kind beschikbaar te houden om de andere ouder te treffen. Na scheiding is het ontvreemden van het kind aan de andere ouder doel op zich. De middelen daartoe zijn verwarring scheppen bij het kind zodat het manipuleerbaar is en op deze ouder gericht raakt en fysieke dreiging dan wel fysiek geweld zijn hier onderdeel van. Een ouder die niet bereid of in staat is, zoals een ouder met een anti-sociale persoonlijkheid, heeft met zijn of haar communicatie een ander doel. Is er daadwerkelijk sprake van een ouder met een anti-sociale persoonlijkheidsstoornis, dan ziet een ouder alleen zijn eigen belang en is niet in staat tot wederzijdsheid. Er is dan een feitelijke onmacht anders te handelen en laat staan in het belang van het kind. Voor een misbruikende ouder blijft het met de huidige aanpak zeer functioneel om nimmer met de andere ouder tot overeenstemming te komen. De toegang tot de andere ouder is gewaarborgd en het misbruik duurt voort. De andere ouder en het kind worden binnen deze visie machteloos gehouden. Alles wat deze ouder nl. zegt over het misbruik en wat het kind meemaakt, wordt door de professional genormeerd als dat deze ouder in strijd is (en dus de slechte ouder is); als het kind iets zegt over wat het meemaakt in relatie tot een misbruikende ouder, wordt dit door de professional genormeerd als dat de gezonde ouder het kind opzet tegen de andere ouder (en is dan eveneens de slechte ouder); zegt de gezonde ouder niets, dan worden kind en ouder

ook niet geholpen. Binnen deze paradox en met de stellingname van de professional die geen kennis heeft van de problematiek en vaak wordt verleid door een misbruikende ouder, is het onder dwang jarenlang moeten blijven communiceren en tegelijkertijd het kind voor vervreemding behoeden, een ware uitputtingslag. Zonder erkenning van de problematiek van Kind én Ouder in de Knel ontwikkelen kinderen en ouders ernstige problematiek.

Dagelijks worden wij geconfronteerd met ernstig trauma, suïcidaliteit bij kinderen, angst- en paniekstoornissen, vermijdingsstoornissen, concentratie- en gedragsproblemen, onderpresteren, enz.

Graag leggen wij constructieve oplossingen voor die ook binnen de huidige kaders realiseerbaar zijn en tot directe verbetering leiden voor het kind én voor de Gemeenten leiden tot kostenbesparing. Ook menig professional die betrokken is bij het welzijn van kinderen zit klem binnen de huidige visie op kinderen en ouders en is gebaat bij Vroeg Signalering en een adequate aanpak op maat! Wij hebben in Nederland een Jeugdstelsel opgetuigd ten behoeve van kinderen en ouders en het mag niet zo blijven dat kinderen en ouders zich dienen aan te passen aan de normen die binnen het stelsel worden gesteld.

Wilt u zo vriendelijk zijn deze brief ook door te sturen naar de raadsleden. Wij zullen onze aanbevelingen graag verder toe lichten in een raadsvergadering.

Indien mogelijk zouden wij een afspraak willen maken met de Wethouder belast met Jeugdzaken en de verantwoordelijk beleids- en kwaliteitsmanager. Voor dit gesprek zal ik indien wenselijk een ervaringsdeskundige verzoeken deel te nemen, zodat deze kan worden bevroegd over de problematiek en het effect van onze expertise ten behoeve van het kind.

Ik zie uw reactie tegemoet. Ik ben bereikbaar op j.dejong@vsno.nl en mobiel 06-22868582.

Met vriendelijke groet,

Joke de Jong
Adviseur Neutraal Ouderschap
Operationeel directeur VSNO B.V.